

ΜΕΝΙΟΣ
ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΣ

Οδός Έρωτος

ΒΑΣΙΣΜΕΝΟ
ΣΕ ΑΛΗΘΙΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΨΥΧΟΓΙΟΣ

ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ: **Οδός Έρωτος**
ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Μένιος Σακελλαρόπουλος
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ – ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Χρυσούλα Τσιρούκη
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Βίκυ Αυδή
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Κωνσταντίνος Καπένης

© Μένιος Σακελλαρόπουλος, 2026
© Φωτογραφιών εξωφύλλου: Unsplash Images
© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2026

Πρώτη έκδοση: Οκτώβριος 2026, 9.000 αντίτυπα

ISBN 978-618-01-6862-4

Τυπώθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σε χαρτί ελεύθερο χημικών ουσιών, προερχόμενο αποκλειστικά και μόνο από δάση που καλλιεργούνται για την παραγωγή χαρτιού.

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής αδείας του εκδότη κατά οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, διανομή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση, παρουσίαση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.Επίσης απαγορεύεται η οποιαδήποτε αναπαραγωγή όλου ή μέρους του βιβλίου για σκοπούς εκπαίδευσης σε συστήματα ή τεχνολογία τεχνητής νοημοσύνης. Το έργο αυτό προστατεύεται και προφυλάσσεται από διαδικασίες TDM-Διαχείρισης Δεδομένων Δοκιμών [Άρθρο 4(3) Οδηγία (EU) 2019/790].

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.
Από το 1979
Έδρα:
Τατοΐου 121, 144 52 Μεταμόρφωση
Βιβλιοπωλείο:
Εμμ. Μπενάκη 13-15, 106 78 Αθήνα
Τηλ.: 2102804800

PSICHOGIOS PUBLICATIONS S.A.
Since 1979
Head Office:
121, Tatoiou Str., 144 52 Metamorfossi, Greece
Bookstore:
13-15, Emm. Benaki Str., 106 78 Athens, Greece
Tel.: 2102804800

e-mail: info@psichogios.gr
psichogios.gr

© Μένιος Σακελλαρόπουλος, 2026 / © ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2026

ΜΕΝΙΟΣ
ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΣ

Οδός Έρωτος

ΒΑΣΙΣΜΕΝΟ ΣΕ
ΑΛΗΘΙΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΨΥΧΟΓΙΟΣ

© Μένιος Σακελλαρόπουλος, 2026 / © ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2026

1

Πονούσαν πολύ τα ποδάρια της από το ζόρικο περπάτημα της προηγούμενης μέρας, αλλά λεπτό δε βαρυγκόμησε η Μαρουλιώ Παυλάκη, που έκανε το χρέος της στον άγιό της, τον Αϊ-Νικόλα, καθώς χθες είχε τη γιορτή του. Τον προσκύνησε στο μοναστήρι, εκεί, κάτω από τη Βουρκωτή, κι ας ταλαιπωρήθηκε πολύ για να φτάσει, πηγαίνοντας από γκρεμούς και αγριάδες, από λάσπες και αγκωνάρια που είχαν κατρακυλήσει. Δε λογάριαζε τον εαυτό της, αφού ήταν καλά ψημένη από τα μικράτα της, αλλά το μουλάρι, τον Ανέστη, που ζοριζόταν πολύ κι αγκομαχούσε να προχωρήσει μέσα στην κακοτράχαλη γη.

Αυτή τον είχε αναστήσει, αφού πήγε να της πεθάνει στη γέννα από μια τρομερή αιμορραγία. Όλη νύχτα είχε μείνει πλάι του για να τον βοηθήσει, κι όταν τα κατάφερε, τον έβγαλε Ανέστη, γιατί, όπως είπε στον άντρα της, τον Φραγκούλη, το ζωντανό αναστήθηκε.

Όπως ανέβαινε λοιπόν στο μοναστήρι, ένιωθε την ταλαιπώρια του ζωντανού και κατέβηκε κάμποσες φορές για να μην τον βαρύνει κι εκείνη με τα κιλά της, έστω κι αν ήταν λίγα. Μια λιπόσαρκη γυναίκα ήταν εξαιτίας της λαίλαπας του πολέμου, αλλά σκέφτηκε ότι ακόμα και με λίγα κιλά στην πλάτη του, ο Ανέστης θα υπέφερε. Εκατό φορές τής είπε ο κύρης της να μην πάει, αλλά η Μαρουλιώ ούτε που του έδωσε σημασία. Δε θα τη σταματούσαν μήτε Ιταλοί μήτε Γερμανοί, που είχαν κατσικωθεί στην Άνδρο και δεν έλεγαν να ξεκουμπιστούν.

© Μένιος Σακελλαρόπουλος, 2026 / © ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2026

«Είσαι αγύριστο κεφάλι! Το μουλάρι καταλαβαίνει πιότερο από σένα!» της φώναξε ο Φραγκούλης. Μάταια βέβαια, γιατί ήξερε ότι από μικρή είχε φωτιά στο κεφάλι της.

΄Ηταν μια ατρόμητη γυναίκα, όπως ατρόμητη ήταν και ως παιδί. Δεν υπήρχε άλλο κορίτσι στο νησί που να τολμούσε να βουτήξει εκεί, στο Συνετί, όταν είχε φουρτούνα. Το νερό που σηκωνόταν ως τον Θεό μπορούσε να σκάψει τον βράχο, το βουνό ολόκληρο! Εκείνη όμως έπεφτε, για να δείξει στ' αγόρια ότι τίποτα δεν τη χώριζε απ' αυτά. Γούρλωναν τα μάτια τους όταν την έβλεπαν να βουτάει. Κι από τότε κέρδισε τον σεβασμό όλου του νησιού, βλέποντας ένα κορίτσι που δεν το σταματούσε ούτε η φωτιά ούτε η λάβρα.

Δούλευε από μικρή στα χωράφια και τα ζώα και τα κατάφερνε καλύτερα κι απ' τους άντρες, με τον πατέρα της, τον Σταμάτη, να καμαρώνει για τη θυγατέρα του, που τον έβγαζε ασπροπρόσωπο. Κι εκείνη όμως καμάρωνε που τα κατάφερνε με ό,τι καταπιανόταν.

«Εγώ είμαι η Άνδρος!» φώναζε από τους Γερακώνες, ανεβοκατεβαίνοντας από το Μέσα Βουνί μέχρι του Βραχνού, μια διαδρομή που ελάχιστοι τολμούσαν να κάνουν, ειδικά τον χειμώνα.

Κι έτσι θαρραλέα κι όμορφη όπως ήταν, διαβόλου κάλτσα όπως τη φώναζαν τ' αγόρια, την ήθελαν όλα τ' αρσενικά και μάλιστα όλων των ηλικιών. Την κέρδισε όμως ο Φραγκούλης Παυλάκης, που έδειξε υπομονή και καρτερία, αλλά κυρίως την έπεισε ότι δεν επρόκειτο να τη διαφεντεύει όπως έκαναν άλλοι στις κυράδες τους.

«Βρε παιδί μου, τι το θες το μοναστήρι; Είναι επικίνδυνο να πας εκεί. Τόσες εκκλησιές υπάρχουν. Πήγαινε άναψε το κερί σου, πες ό,τι θες να πεις στον άγιο και γύρνα πίσω...» της είχε φωνάξει ο Φραγκούλης, που άκουγε τα μπουμπουνητά και καταλάβαινε ότι το πράγμα θα αγρίευε από στιγμή σε στιγμή.

© Μένιος Σακελλαρόπουλος, 2026 / © ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2026

Εκείνη όμως θύμωσε όταν τον άκουσε να προσπαθεί να τη νουθετήσει. «Ποιες εκκλησιές μού τσαμπουνάς, Φραγκούλη; Ο άγιος γιορτάζει στο μοναστήρι του κι εκεί θα πάω! Τα άλλα είναι να 'χαμε να λέγαμε...»

«Κι αν...»

Τον σταμάτησε μονομιάς. «Δεν υπάρχουν αν και ξαν!»

«Μα άσε με να τελειώσω, ευλογημένη! Τι κακό είναι αυτό να με διακόπτεις, να μην μπορώ να τελειώσω μια κουβέντα! Να, ήθελα να πω ότι, αν πέσεις πάνω στους Ιταλούς, ή, ακόμα χειρότερα, στους Γερμανούς, τι θα κάνεις;»

«Δουλειά τους και δουλειά μου! Και ξέρεις και το άλλο; Τα άλλα μάλλον. Πρώτον, έχω τον άγιο μαζί μου. Και δεύτερον, είναι ντροπή να δειλιάσω και να μην του ανάψω κερί. Είναι ο άγιος των θαλασσών μας. Κι εμείς έχουμε παιδί στη θάλασσα. Μην το ξεχνάς...»

Όλο το θάρρος, η τρέλα –γιατί τρέλα ήταν αυτό που έκανε και το ήξερε– εξατμίστηκαν όταν γονάτισε μπροστά στην αργυροκέντητη εικόνα του, φτιαγμένη από τη μοναχή Λεοντία, όπως της είχε πει η γιαγιούλα της. Και της είχε πει και το άλλο. Ότι στα σαρκώματα της εικόνας, αντί για νήμα, η μοναχή έβαλε τρίχες από τα μαλλιά της.

Την πήραν τα κλάματα από τη στιγμή που πέρασε στον ναό, ο οποίος έστεκε εκεί από τον ενδέκατο αιώνα για να προστατεύει τ' ανεμοδαρμένα Αποίκια κι ολάκερη την Άνδρο μαζί με τα νερά της. Ήρθε ολοζώντανος στη μνήμη της ο γιος της, ο Γιακουμής, το μοναχοπαίδι της, που είχε μήνες ολόκληρους να τον αντικρίσει, να τον αγγίξει, να τον κανακέψει. Είχε μπαρκάρει στα καράβια από μικρός, όσο κι αν εκείνη κι ο πατέρας του προσπάθησαν να τον αποτρέψουν, «γιατί, παιδί μου, η θάλασσα είναι πλανεύτρα αλλά και σκυλοπνίχτρα. Δεν έχει μπέσα, γιε μου, κι όταν αγριεύει, ρουφάει καράβια ολόκληρα σαν να είναι καρυδότσουφλα».

© Μένιος Σακελλαρόπουλος, 2026 / © ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2026

Όμως κανείς δεν μπορούσε να τον κάνει ζάφτι, από τότε που ήταν μικρός. Ούτε στην κολυμπήθρα, στη βάφτισή του, τότε που άρπαξε τα γένια του παπα-Λάμπρου, που βρισκόταν δίπλα στον παπα-Αρσένη, ο οποίος τελούσε το μυστήριο, και σήκωσε την εκκλησία στο πόδι, με τους καλεσμένους να γελάνε και τον ιερέα να γίνεται κατακόκκινος από θυμό και να αγριοκοιτάζει τον νεοφώτιστο.

Η μάνα ήξερε ότι έμοιασε σ' εκείνη στη σκληράδα του, αλλά όχι, την είχε ξεπεράσει κατά πολύ. Τη λάτρευε από μωρό τη θάλασσα, την έλεγε αδελφή του και το εννοούσε.

«Αφού δε μου κάνετε μια αδελφούλα, εγώ θα έχω τη θάλασσα! Και να το ξέρετε, της μιλάω και με καταλαβαίνει!» είχε πει στους γονείς του, που σταυροκοπιόνταν μ' αυτόν τον κεραυνό που είχαν για γιο.

Μαζί με τον άντρα της, η Μαρουλιώ κατάλαβε πολύ νωρίς ότι το μέλλον του ήταν προδιαγεγραμμένο. Ναυτικός θα γινόταν, και δε θα τον σταματούσε ούτε τάγμα εκπαιδευμένων καταδρομέων του Χίτλερ. Έφηβος πια τρύπωνε στους καφενέδες για να ακούει ιστορίες των ναυτικών που μόλις είχαν ξεμπαρκάρει. Κι αυτό τον μάγευε. Ονειρευόταν να είναι πάνω σ' ένα καράβι και να το βλέπει να σκίζει τη θάλασσα, να κατεβαίνει στα λιμάνια όλου του κόσμου και να γνωρίζει κορίτσια, να έχει λεφτά και να ψωνίζει από παντού, να μαθαίνει πόλεις και πολιτισμούς, να ρουφάει αχόρταγα τη ζωή.

Από μικρό δεν τον ένοιαζαν τα γράμματα, αλλά είχε ένα διαβολεμένο ταλέντο να αποστηθίζει ό,τι κι αν άκουγε. Και ρουφούσε σαν σφουγγάρι κάτι ποιήματα που του έλεγαν οι παλιοί ναυτικοί από κάποιον δικό τους, ναυτικό. Καββαδία τον έλεγαν, Νίκο Καββαδία, «ζόρικος ναυτόπαις, στο φορτηγό Άγιος Νικόλαος, που γράφει ποιήματα για τη θάλασσα», όπως τον πληροφόρησαν.

Ο καπετάν Ζαννής τού χάρισε στα άγουρα δεκαεφτά του

© Μένιος Σακελλαρόπουλος, 2026 / © ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2026

ένα βιβλίο –δεύτερο χέρι– με ποιήματα εκείνου του παράξενου ναυτικού, του Καββαδία, με έναν ακόμα πιο παράξενο τίτλο: *Μαραμπού*! Έφαγε τον κόσμο να μάθει ότι αυτό το μαραμπού ήταν ένα μεγάλο, εξωτικό πουλί της Αφρικής και της Ασίας με γυμνό κεφάλι και λαιμό, το έβλεπε μάλιστα και στο εξώφυλλο και τρελαινόταν!

Δεν καταλάβαινε τα περισσότερα από τα είκοσι δύο ποιήματα που είχαν παράξενες λέξεις, άγνωστες οι περισσότερες, αλλά ένιωσε να τον εξιτάρει όλη αυτή η μαγεία των φράσεων. Έτσι τα έμαθε όλα απ' έξω και βρήκε ένα κόλπο να βγάζει μερικές δεκάρες, που μετά τις εξαργύρωνε με πορτοκαλάδες και λουκούμια. Τα απήγγελλε με ένα ιδιαίτερο ύφος στους παλιούς ναυτικούς κι εκείνοι δάκρυζαν και του έδιναν λεφτά και πολύ το χαιρόταν.

Δεν ήξερε καν τι είναι «ιδανικός κι ανάξιος εραστής», αλλά αυτό το συγκεκριμένο ποίημα το έλεγε με όλο του το είναι, σαν να ήταν εδάφιο Ευαγγελίου!

Θα μείνω πάντα ιδανικός κι ανάξιος εραστής
των μακρυσμένων ταξιδιών και των γαλάζιων πόντων,
και θα πεθάνω μια βραδιά, σαν όλες τις βραδιές,
χωρίς να σχίσω τη θολή γραμμή των οριζόντων.

Για το Μαδράς, τη Σιγγαπούρ, τ' Αλγέρι και το Σφαξ
θ' αναχωρούν σαν πάντοτε περήφανα τα πλοία,
κι εγώ, σκυφτός σ' ένα γραφείο με χάρτες ναυτικούς,
θα κάνω αθροίσεις σε χοντρά λογιστικά βιβλία.

Κανένας δε γελούσε με τον στόμφο του Γιακουμή. Αντίθετα, όλοι δάκρυζαν, όπως έκαναν τη Μεγάλη Πέμπτη μπροστά στον Εσταυρωμένο. Εκείνος τους έβλεπε κι έπαιρνε θάρρος.

© Μένιος Σακελλαρόπουλος, 2026 / © ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2026

Θα πάψω πια για μακρινά ταξίδια να μιλώ,
οι φίλοι θα νομίζουνε πως τα 'χω πια ξεχάσει,
κι η μάνα μου, χαρούμενη, θα λέει σ' όποιον ρωτά:
«Ήταν μια λόξα νεανική, μα τώρα έχει περάσει...»

Μα ο εαυτός μου μια βραδιάν εμπρός μου θα υψωθεί
και λόγο, ως ένας δικαστής στυγνός, θα μου ζητήσει,
κι αυτό το ανάξιο χέρι μου που τρέμει θα οπλιστεί,
*θα σημαδέψει, κι άφοβα το φταίχτη θα χτυπήσει.**

Κι όταν πια ο Γιακουμής πάτησε τα δεκαοκτώ, ορκίστηκε ότι από εκείνη τη μέρα γυναίκα του θα ήταν η θάλασσα. Και πήρε μαζί του, στους πόθους του, τον φίλο που είχε σαν αδελφό από πολύ μικρός, τον Νικολό Κορίζο από το Κόρθι, που κι εκείνος είχε φάει πετριά με τη θάλασσα.

Μαζί έκαναν όνειρα, μαζί φαντάζονταν τη ζωή τους στα καράβια, μαζί σκέφτονταν ακριβώς το ίδιο. Να φύγουν από τη μιζέρια του χωριού, τον μικρό τόπο τους που δεν τους χωρούσε, αφού, όπως έλεγαν, αν έμεναν εκεί, θα δούλευαν ή στα χωράφια ή στα ζώα. Κι αυτό ήταν που δεν ήθελαν. Να γεράσουν εκεί όπως κάτι μπαρμπάδες τους που δεν ξεμύτισαν ποτέ από το νησί.

Ζήλευαν αυτούς που ταξίδευαν σ' όλες τις θάλασσες της γης, που είχαν πάντα ένα μάτσο δολάρια στις τσέπες τους, που έστηναν τρομερά καπετανόσπιτα τα οποία φαίνονταν από μακριά. Αυτό ήθελαν, και προκειμένου να πραγματοποιήσουν στον στόχο τους, θα έπιναν και θάλασσα.

Κανένας δεν μπορούσε να τους κρατήσει. Μήτε η Μαρουλιώ και η Μόσχα, η μάνα του Νικολού, μήτε ο Φραγκούλης με τον Κωνσταντή, που ήξεραν καλά ότι, έτσι και έμπλεκαν τα

---

* Από το ποίημα *Mal du départ* (*Ο πόνος της φυγής*), που περιλαμβάνεται στη συλλογή *Μαραμπού*, 1η έκδοση Κύκλος, 1933.

© Μένιος Σακελλαρόπουλος, 2026 / © ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2026

παιδιά τους με τη θάλασσα, δεν υπήρχε γυρισμός για δαύτα. Έβγαλαν μαζί ναυτικό φυλλάδιο κι ορκίστηκαν πάνω σ' αυτό ότι θα είναι πάντα μαζί στα μπάρκα, να βοηθάει και να προστατεύει ο ένας τον άλλο, αδέλφια στον αφρό της θάλασσας αλλά και στα σύννεφα.

«Και όταν έρθει η ώρα, θα βρούμε δυο αδελφές να τις παντρευτούμε», κορδωνόταν ο Γιακουμής, κι ο Νικολός έπιανε την κοιλιά του από τα γέλια. Όχι ότι δεν του καλάρεσε η ιδέα, αλλά σκεφτόταν ότι ήταν μικροί για στέφανα.

«Ρε, θα βγάλουμε τόσα φράγκα που θα έχουμε όποια θέλουμε», απαντούσε ο Νικολός.

Το είπαν και το έκαναν οι δυο φίλοι, Διόσκουροι από πιτσιρίκια, που περπατούσαν κάμποσο για να συναντηθούν από τα χωριά τους, ακόμα και με καταιγίδες, κι αυτό τους είχε σκληραγωγήσει. Μπάρκαραν μαζί το 1937 στο φορτηγό «Κατίνα», νηολογίου Άνδρου, κι ύστερα στο «Νίκος Τ», στο «Έμμυ» και μετά στο «Παναγής». Ακόμα κι όταν ξέσπασε ο πόλεμος του '40, έμειναν μπαρκαρισμένοι αψηφώντας κάθε κίνδυνο, έστω κι αν οι θάλασσες είχαν γεμίσει από εχθρικά πλοία που έστελναν στην κόλαση όποιον συναντούσαν στο διάβα τους.

Ο Νικολός είχε περισσότερες φοβίες κι ήταν πιο συνεσταλμένος, αλλά ο Γιακουμής δεν τον άφησε να τον πάρει από κάτω.

«Δηλαδή τι; Κάνουμε τις κοτούλες και γυρνάμε στο χωριό; Θα γελάνε μαζί μας και τα θυμάρια! Και πώς θα τη βγάζουμε; Θα κρυβόμαστε σε σπηλιές μέχρι να ξεκουμπιστούν αυτοί οι μούλοι; Μη φοβάσαι, ρε. Έχουμε τσέπες με φράγκα και καρδιά που καίει; Έχουμε! Δε θα τα απαρατήσουμε λοιπόν για τους τρελούς που είναι εκεί έξω. Εμείς θα τους πιούμε το αίμα!»

Ο Νικολός ήταν άλλος χαρακτήρας, κι ας το καμουφλάριζε κάποιες φορές. Ποτέ δεν έμπαινε μπροστά, όπως έκανε ο Γιακουμής, ποτέ δε νικούσε στο κολύμπι ή στο τρέξιμο όπως

© Μένιος Σακελλαρόπουλος, 2026 / © ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2026

ο Γιακουμής, ποτέ δεν ξεσήκωνε τους άλλους όπως ο φίλος του, ποτέ δεν ήταν ο αρχηγός της παρέας, ακόμα κι αν οι άλλοι ήταν μικρότεροι σε ηλικία. Έμενε πάντα πιο πίσω, σαν να ήταν η σκιά του. Αλλά δεν τον πείραζε, του έφτανε να είναι μαζί με τον Γιακουμή, που όλο το χωριό τον φώναζε Ταρζάν λόγω των ικανοτήτων του αλλά και της ευφυΐας του.

Ο... Ταρζάν τον έπεισε κι αυτή τη δύσκολη στιγμή που έδειχνε να λυγίζει.

«Άκουσα από τον θερμαστή, τον Μαχμούτ, ότι οι Γερμανοί έχουν βυθίσει καμιά δεκαπενταριά πλοία. Γέμισαν, λέει, πτώματα όλες οι θάλασσες, χόρτασαν οι καρχαρίες και δε θέλουν άλλο...» είπε έτσι γενικά, δίχως να ομολογήσει ότι αυτό του στοίχειωνε τον ύπνο: τα ναυάγια.

«Νικολό, πες του Μαχμούτ ότι η σκύλα μου η Όρσα κλαίει από τον φόβο της! Ρε, μην επηρεάζεσαι, σ' το έχω πει εκατό φορές! Αυτός σκιάζεται ακόμα κι αν πέσει ένα κουτάλι στο πάτωμα. Τον έχεις δει πώς τινάζεται; Σαν γατί στο νερό. Μην τον ξεσυνερίζεσαι λοιπόν. Αλλά άκου, έχω φρέσκα νέα. Άκου προσεκτικά. Έμαθα για ένα δικό μας καράβι, το "Ευγενία Λιβανού". Ζητάνε πλήρωμα και άκουσα ότι πληρώνουν καλά! Θα μπαρκάρουμε τον Αύγουστο στο Κάρντιφ, θα φορτώσουμε όπλα και πυρομαχικά στον Καναδά και θα τα πάμε στη Βομβάη, απ' όπου θα τα παραλάβουν οι Άγγλοι. Τέτοια ταξιδάρα δεν πρέπει να τη χάσουμε. Θα περάσουμε ζάχαρη και θα πάρουμε και φράγκα πολλά. Μετά το ξανασυζητάμε και θα δούμε πώς θα πορευτούμε...»

«Βομβάη, ε; Στις Ινδίες!»

«Ναι, ρε, εκεί! Έχω ακούσει ότι οι Ινδές είναι τρομερές, κούκλες και ερωτιάρες! Εξωτικές, ρε, κατάλαβες; Σαν σοκολάτα! Ε ρε γλέντια! Φαντάζεσαι τον εαυτό σου μέσα στη... σοκολάτα; Θα το θυμάσαι μια ζωή! Και πού ξέρεις; Μπορεί να φέρουμε καμιά απ' αυτές στην Άνδρο. Θα μας κοιτάνε με τα

© Μένιος Σακελλαρόπουλος, 2026 / © ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2026

κελεπούρια μας και θα σκάνε από τη ζήλια τους. Ειδικά αυτός ο Τάσος, που κάνει τον ερωτιάρη αλλά έχει αγγίξει γυναίκα μόνο στον ύπνο του...»

Μέσα σε δευτερόλεπτα αγκαλιάστηκαν και φιλήθηκαν, θυμήθηκαν τα μαθητικά τους χρόνια κι άρχισαν να φωνάζουν ρυθμικά: «Ιν-δές! Ιν-δές!».

Τρελάθηκε που τους έβλεπε ο Μαχμούτ κι άρχισε να χοροπηδάει μαζί τους, παρότι δεν καταλάβαινε ούτε Χριστό ούτε Αλλάχ. Μάλιστα τίναζε στον αέρα και τον γάτο που είχε πάντα μαζί του, τον Μπλακ, που δεν ήξερε τι συμβαίνει κι ανοιγόκλεινε τα ματάκια του.

Τότε ο Γιακουμής ανέβηκε πάνω σε μια σεισμόπληκτη καρέκλα κι άρχισε να απαγγέλλει, αφιερώνοντας το ποίημα στον Μαχμούτ.

Ο Μαχμούτ, ο μαύρος θερμαστής από το Τζιμπουτί,
όταν από τη βάρδια του τη βραδινή σχολούσε,
στην κάμαρά μου ερχότανε γελώντας να με βρει,
κι ώρες πολλές για πράματα περίεργα μου μιλούσε.

Μου 'λεγε πώς καπνίζουνε στ' Αλγέρι το χασίς
και στο Άντεν πώς, χορεύοντας, πίνουν την άσπρη σκόνη,
κι έπειτα πώς φωνάζουνε και πώς μονολογούν,
*όταν η ζάλη μ' όνειρα περίεργα τους κυκλώνει...**

Ο Μαχμούτ γούρλωσε τα μάτια!

"You are completely crazy!" είπε στον Γιακουμή, έχωσε τον γάτο κάτω από την μπλούζα του κι έφυγε.

---

* Από το ποίημα *Ένας νέγρος θερμαστής από το Τζιμπουτί*, παραλλαγμένο από τον συγγραφέα στον πρώτο στίχο, από τη συλλογή *Μαραμπού*, 1η έκδοση Κύκλος, 1933.

© Μένιος Σακελλαρόπουλος, 2026 / © ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2026

Πέντε κουτσοαγγλικά τα είχε μάθει ο Γιακουμής μέσα στα καράβια. Κι αυτό το *crazy* το ήξερε καλά. Τρελός!

«Νικολό, δεν είμαι τρελός. Τρέλα μού έρχεται με τις Ινδίες. Και τρελαίνομαι ακόμα περισσότερο που θα περάσουμε τρεις ωκεανούς για να φτάσουμε Βομβάη! Ατλαντικό, Ειρηνικό και Ινδικό! Πρώτη φορά στη ζωή μας! Άκου, ρε φίλε, τρεις ωκεανούς! Θα το λέμε μετά στο νησί και θα μας κάνουν υποκλίσεις!»

Ο Νικολός κράτησε για τον εαυτό του τη σκέψη του –*αρκεί να μην είναι τελευταία μας*–, την κατάπιε όπως του ήρθε.

Ο Γιακουμής θα έκανε τα δέοντα για να πάνε στο «Ευγενία Λιβανού» κι ήταν σίγουρος ότι η ζωή τους θα άλλαζε. Ήταν η μεγάλη τους ευκαιρία να αφήσουν για πάντα πίσω τους τη μιζέρια, τη φτώχεια, τους περιορισμένους ορίζοντες και να αλλάξουν επίπεδο. Θα το εξαργύρωναν, όπως έλεγε στον Νικολό, με εμπειρίες και λεφτά κι αυτό θα τους έκανε περιζήτητους στο μέλλον. Δεν άκουγε καν τα «ναι μεν αλλά» του φίλου του, που με κάθε ευκαιρία διατύπωνε τους φόβους του.

«Φαντάζομαι, ρε συ Γιακουμή, να ξέρεις ότι είναι το πιο επικίνδυνο ταξίδι που έχουμε κάνει ποτέ στη ζωή μας. Όλοι το λένε, όχι μόνο ο Μαχμούτ. Ο μηχανικός, ο κύριος Γιώργος, μου είπε ότι οι Γερμανοί έχουν φτάσει παντού και τα έβαλαν και με τη Σοβιετική Ένωση, το θηρίο! Πήγαν στο Στάλινγκραντ κι έφτασαν ως τον Καύκασο, ο Ρόμελ πάτησε πόδι στην Αίγυπτο, τα καράβια τους είναι παντού, όπως και τα αεροπλάνα τους, τα στούκας. Καταλαβαίνεις ότι...»

«Δεν καταλαβαίνω τίποτα! Νικολό, μη με πρήζεις! Και να σου πω και κάτι; Εγώ θα πάω με κάθε τρόπο. Τώρα αν εσύ δε θέλεις...»

Τα μέσα του αντιδρούσαν αλλά δεν ήθελε να φανεί ότι κιοτεύει, όπως έκανε πάντα εκείνος ο φίλος τους από το Μπατσί, ο Λεωνίδας, που τον κορόιδευαν όλοι και τον φώναζαν Πιπίτσα.

© Μένιος Σακελλαρόπουλος, 2026 / © ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2026

«Μέσα είμαι...» είπε στον Γιακουμή, που τον κέρασε ούζο από τη Μυτιλήνη, αυτό που του έδωσε ο δεύτερος καπετάνιος, ο Στράτος Μπαρέλης από το Πλωμάρι.

Αύγουστος του 1942 ήταν όταν έφτασαν στο Κάρντιφ για να αναλάβουν υπηρεσία. Κι έφαγαν και ήπιαν στο λιμάνι, και κατέληξαν σε ένα καταγώγιο που είχε μαύρο ουίσκι και κοκκινομάλλες χορεύτριες, με τον Γιακουμή να πληρώνει δυο κορίτσια για να τους δώσουν χαρά πριν από το μεγάλο μπάρκο. Ήξερε ότι η επόμενη φορά θα αργούσε και το κορμί του ζητούσε αληθινή εκτόνωση, όχι υποκατάστατα...

«Και μη βιαστείς, Νικολό, δεν είναι ούζο για να το κατεβάσεις με τη μία», συμβούλευσε τον φίλο του ο Γιακουμής πριν από τη μεγάλη συνεύρεση. Στον βρόντο πήγαν τα λόγια του. Ο Νικολός δεν κρατήθηκε πολύ, του ήταν αδύνατο...

Όμως ήταν τέτοια η δίψα τους, που ξαναπήγαν με δυο διαφορετικές, μαυρομαλλούσες αυτή τη φορά. Πάλι ο Γιακουμής πλήρωσε. Πιωμένοι και κατάκοποι έπεσαν σε ένα δωμάτιο πάνω από μια παμπ και κοιμήθηκαν ξεροί, με τον Γιακουμή μάλιστα να μην είναι σε θέση να βγάλει τα ρούχα του από το μεθύσι. Ξύπνησαν αργά, δώδεκα το μεσημέρι πια, με έναν μαχμουρλή ήλιο να χάνεται μέσα στα πυκνά σύννεφα και να αδυνατεί να μπει στη μάχη της επικράτησης. Το καράβι θα έφευγε απόγευμα και οι δυο φίλοι δε βιάζονταν να σηκωθούν νωρίς. Είχαν ταλαιπωρηθεί και τους περίμενε πολύ μεγαλύτερη ταλαιπωρία στη συνέχεια.

Πίνοντας τον καφέ τους, περιέγραψαν ο ένας στον άλλο τα συμβάντα της νύχτας και γελούσαν μιλώντας για τα κατορθώματά τους. Κι είπαν κι οι δυο τεράστιες υπερβολές, με τον Γιακουμή να λέει τις μεγαλύτερες.

«Ρε συ Νικολό, η Ντόριαν, η πρώτη, μου είπε ότι δεν έχει ξαναπάει με τόσο δυνατό άντρα στη ζωή της κι ότι τη... δυσκόλεψα πολύ. Και μου ζητούσε να σταματάω λίγο γιατί της κο-

© Μένιος Σακελλαρόπουλος, 2026 / © ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2026

βόταν η ανάσα! Η άλλη, η Σάντρα, έκλαιγε από την ηδονή που της προκάλεσα και με ρώτησε πότε θα την ξαναδώ. Ζήτησε μάλιστα την αντρέσα μου για να έρθει στην Άνδρο μετά τον πόλεμο. Σ' το λέω, ρε, με ερωτεύτηκε αμέσως!»

«Εμένα, Γιακουμή, η δεύτερη, η Άλεξ, μου είπε ότι είμαι ο πιο γλυκός άντρας που συνάντησε ποτέ κι ότι, αν ξαναπάω, δε θα πάρει λεφτά γιατί της άρεσα τόσο πολύ! Επίσης μου είπε ότι είμαι ο καλύτερος Έλληνας εραστής που είδε ποτέ στη ζωή της!»

«Μάλλον θα ήσουν ο πρώτος της Έλληνας!» τον πείραξε ο Γιακουμής, που έκοψε την κουβέντα γιατί θυμήθηκε κάτι σοβαρό.

Μέσα στην παραζάλη των αισθήσεων, το μυαλό του δούλεψε σωστά κι έτσι φρόντισε να στείλουν τηλεγράφημα στους δικούς τους ώστε να τους ενημερώσουν για τις εξελίξεις και τα νέα τους καθήκοντα στο καινούργιο τους καράβι. Αυτή ήταν η τελευταία ενημέρωση που είχε η Μαρουλιώ. Το μπάρκο του κανακάρη της και του Νικολού με το «Ευγενία Λιβανού». Καμία άλλη λεπτομέρεια, τίποτα περισσότερο.

Από τότε κόντευαν πέντε μήνες και δεν είχε άλλα μαντάτα. Κι όσο άκουγε για ναυάγια από τις επιθέσεις των Γερμανών σ' όλες τις θάλασσες του κόσμου, έχανε τον ύπνο της κι είχε γίνει σαν σκιάχτρο από την αγωνία. Γέμισε ρυτίδες και βαριανάσαινε μέρα και νύχτα, έστω κι αν ο άντρας της της έλεγε ότι τα άσχημα νέα φτάνουν αμέσως, άρα όλα είναι καλά.

Γονατιστή μπροστά στον άγιο άφησε τα δάκρυά της να ποτίσουν τα πάντα της. Από τα εσώψυχά της μέχρι τα σκουτιά της: «Αϊ-Νικόλα μου Μυροβλύτη, προστάτη μας, φύλαξε το παιδί μου και τα παιδιά όλου του κόσμου, δώσε τους δύναμη ν' αντέξουν και να γυρίσουν γερά. Προστάτεψέ τους από τον πόλεμο. Κι εγώ, σ' τ' ορκίζομαι, μέχρι τα γεράματα θ' ανεβαί-

© Μένιος Σακελλαρόπουλος, 2026 / © ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2026

νω γονατιστή τις σκάλες και θ' ανάβω τα κεριά. Εσύ καταλαβαίνεις τον πόνο των μανάδων, βάλε στις θάλασσες το άγιο χέρι σου...»

΄Ετρεμε ολόκληρη από το κλάμα της. Κι όταν συνήλθε, ξεκίνησε το τάμα της προσκυνώντας όλα τα ιερά λείψανα και τα ανεκτίμητης αξίας κειμήλια της μονής. Την Παναγιά τη Μυροβλύτισσα που είχε μεταφερθεί εκεί από τον ναό της Παναγίας των Βλαχερνών στην Κωνσταντινούπολη, τα ιερά λείψανα του Αγίου Νικολάου του Ιεράρχου, προστάτη και εφόρου της Ιεράς Μονής, την κάρα του Αγίου Νικολάου του Νέου, τη γνάθο του Αγίου Κοσμά του Αιτωλού, τη χείρα της Αγίας Μακρίνης, αδελφής του Μεγάλου Βασιλείου, κομμάτι της κάρας του Αγίου Ιωσήφ της Αριμαθείας, που είχε κηδέψει τον Ιησού, τον μηρό του Αγίου Ιακώβου του Πέρση του Μεγαλομάρτυρα, μίλησε μ' όλη την αγιοσύνη κι έκλαψε μπροστά της παρακαλώντας για τον Γιακουμή και τον Νικολό.

Ξημερώνοντας η επόμενη μέρα, Τρίτη 8 Δεκεμβρίου, η Μαρουλιώ ένιωθε ένα πλάκωμα στο στήθος σαν να είχαν πέσει πάνω της όλα τα κοφτερά βράχια από το Συνετί αλλά και το μεγάλο βουνό, το Πέταλο, με την πιο ψηλή κορφή του, την Κουβάρα. Την έτρωγαν τα μέσα της και γι' αυτό σηκώθηκε αχάραγα. Και παρά τη βροχή που μαστίγωνε τον τόπο ολάκερο, βγήκε έξω να δει τη θάλασσα που άφριζε και φούσκωνε και βρυχιόταν και σηκωνόταν για ν' ανταμώσει τον ουρανό.

«Παναγιά μου κι Άγιε μου Νικόλα, φύλαγε τα παιδιά μας», προσευχήθηκε, αλλά το βάρος στο στήθος έμενε, όσες προσευχές κι αν έκανε.

Τον Φραγκούλη τον άντρα της τον ξύπνησαν τα αστραπόβροντα κι οι κεραυνοί, κι όταν δεν είδε δίπλα του τη Μαρουλιώ, πετάχτηκε από το κρεβάτι, έσιαξε λίγο τη σκελέα του κι έσπευσε να τη βρει. Την είδε με μουσκεμένα μάγουλα, παρότι στεκόταν κάτω από το υπόστεγο, κι έβαλε τις φωνές.

© Μένιος Σακελλαρόπουλος, 2026 / © ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2026

«Τρελάθηκες; Τι κάνεις εδώ τέτοια ώρα; Του γιατρού είσαι!»

Εκείνη κατατρόμαξε από την ξαφνική φωνή και τινάχτηκε σαν κατσίκι από την τρομάρα της.

«Θα με ξεκάνεις, άνθρωπέ μου! Πώς εμφανίζεσαι έτσι;»

«Θα τ' ακούσω κι από πάνω; Τι μουρλαμάρες είναι αυτές μέσα στο σκοτάδι; Αρχίζεις και τα χάνεις, μου φαίνεται! Μήπως να πας σ' έναν γιατρό να σου δώκει κάνα φάρμακο, μαντζούνι, ό,τι έχει τέλος πάντων; Έμπα τώρα μέσα, χριστιανή μου, μην αρπάξεις και καμιά γερή πούντα!»

Από το ξεσάλωμα του αέρα και της βροχής κι από την ένταση των κεραυνών ο ύπνος τους πήγε περίπατο. Έριξαν πάνω τους δυο σκουτιά και κάθισαν στο κουζινάκι, με τον Φραγκούλη να βγάζει εύκολα και άνετα το πόρισμα.

«Από την υπερένταση είναι με τόσο περπάτημα χθες στο μοναστήρι. Και σ' τα έλεγα. Τι τα θες αυτά;»

Ήθελε να του βάλει τις φωνές, να του πει ότι είναι αναίσθητος, αλλά συγκρατήθηκε. Έμειναν άλαλοι κάμποσα λεπτά, όταν εκείνη πρώτη έσπασε τη σιωπή.

«Έχω ένα πλάκωμα, Φραγκούλη. Κάτι με τρώει μέσα μου. Δεν ξέρω, μήπως είναι ένα κακό προαίσθημα; Δεν μπορώ να ησυχάσω! Κάνε κι εσύ μια προσευχή, δεν είναι κακό...»

«Τι προσευχή μού τσαμπουνάς αξημέρωτα; Καλά λέω ότι αρχίζεις και τα χάνεις!»

«Το παιδί, Φραγκούλη. Κάτι συμβαίνει με το παιδί...»

Την κοίταξε αγριωπά. «Α! Εσένα πρέπει να σε διαβάσει παπάς! Τώρα έχεις προαίσθημα και για τον Ειρηνικό Ωκεανό! Αλί, αλί και τρισαλί!»

Δεν τον άφησε να φλυαρήσει άλλο. Πήγε στο αποθηκάκι, εκεί όπου έβαζε τη σκυλίτσα την Όρσα να κοιμάται, και την πήρε αγκαλιά. Αφού δεν μπορούσε να χαϊδέψει τον Γιακουμή, χάιδευε τη σκύλα του. Ήταν η μόνη της παρηγοριά. Εκείνη, η Όρσα, δυστρόπησε γιατί νύσταζε. Ξέφυγε από τα χέρια της

© Μένιος Σακελλαρόπουλος, 2026 / © ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2026

Μαρουλιώς και χώθηκε ξανά στα κουρελάκια της για να βρει πάλι την ησυχία και τον ύπνο της.

΄Εκλεισε το πορτάκι κι έπιασε το στομάχι της που πονούσε φρικτά. Της ερχόταν να ουρλιάξει. Αλλά ούρλιαζε για λογαριασμό της το βουνό, το Κούρβουλο, που έφτυνε κεραυνούς, με τα βράχια του να γυαλίζουν από τη βροχή και να δείχνουν δυνατά κι αγέρωχα, αιώνια μέσα στον χρόνο.

© Μένιος Σακελλαρόπουλος, 2026 / © ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2026

Άνδρος 1942. Στο στολίδι των Κυκλάδων, το νησί της Παναγιάς Θαλασσινής και του φάρου Τουρλίτη, πέφτει σαν κεραυνός η είδηση ότι οι Γερμανοί τορπίλισαν ένα καράβι γεμάτο δικά τους παιδιά. Ματώνουν ο ήλιος κι η θάλασσα, αλλά κανείς δεν ξέρει την αλήθεια, το ίδιο φρικτή με τον θάνατο. Όσοι σώθηκαν οδηγούνται σε ένα στρατόπεδο-κολαστήριο στην Ιαπωνία, εκεί όπου η ζωή δεν έχει καμία αξία. Στις πύλες της φωτιάς, δυο φίλοι σαν αδέλφια, από το Συνετί και το Κόρθι, ο Γιακουμής και ο Νικολός, παλεύουν αδυσώπητα για να μείνουν όρθιοι. Παλεύουν κι οι Ανδριώτες για να επιβιώσουν μέσα στην καταιγίδα, κι εκεί, στις ζοφερές συνθήκες της ιταλογερμανικής Κατοχής, βρίσκει λίγο χώρο και η ανθρωπιά. Μια Γιαπωνέζα που ήρθε σαν άγγελος, η Αγιάμε, ένας Γερμανός διοικητής, ο Φριτς, που θαμπώνεται από την Όλγα, ένας Ιταλός που τα άφησε όλα για την Ελένη, ο Έτορε, διάβηκαν όλοι τους την… Οδό Έρωτος. Όμως η μοίρα πλέκει το δικό της νήμα. Μια οδυνηρή αλήθεια έρχεται να ανατρέψει τις ισορροπίες μετά την Απελευθέρωση και τελικά γίνεται βρόγχος.

Σκληράδα και τρυφερότητα, ζωή και θάνατος ανταμώνουν σ' αυτή τη μοναδική περιπέτεια, βασισμένη σε μια άγνωστη, αληθινή ιστορία που συγκλονίζει.

Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ
psichogios.gr

ISBN: 978-618-01-6862-4

ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ: 33479